

“Mùa thu trộm, mùa hoàng hôn/ Nhặt cánh hoa rơi chong thây buôn”.

Hồi nhỏ, năm nào tôi cũng đi “nhặt hoa”, nhưng không phải đi nhặt hoa ti-gôn “dáng như tim v” để rồi ngâm ngẫm tíu c nh, bâng khuâng cho mọt mọt tình; mà cứ đến ngày 30 Tết Nguyên Đán, tởn trởa đến giao thừa, tôi cùng lũ bạn hàng xóm lang thang ngoài đường chợ hàng hoa đến hàng, vớt hoa đi thì chúng tôi chĩa vào nhợt lợt, láa nhợt chụu cúc vàng, vớt th, để ng tíu, háng dáng, tráng sanh (phát tài)... còn tái tát mang vá cháng á nhà mình. Có lúc, chúng tôi còn thám cáu mong ngái ta bán á để mình có thánh tác nhiáu hoa để p. Cái đói, cái nghèo nó làm “bán cùng hóa trái tim”, lúc đó tôi không ý thức được rằng sự cáu mong của chúng tôi là tàn nhẫn và ích kỷ.

Ngoài các loại hoa, cây kiểng trồng trong chậu, nhiều loại cây kiểng, hoa ngoài chợ cũng nháp và bán. Như trong hình là cây phát tài xuất xứ Đài Loan. (Hình: Váng Tá)

Tết Canh Dần năm nay, từ 10 giờ sáng ngày 30, tôi đã thấy các chợ hoa “bình dân” ở đường Quang Trung, đường Nguyễn Thái Sơn (công viên Gia Định) quanh Gò Vấp, đường Hoàng Văn Thụ (công viên Hoàng Văn Thụ) quanh Tân Bình, đường Hai Bà Trưng (công viên Lê Văn Tám) quanh 3 bến đò lác đác có nháng chợ xe tải lái vào chợ kiểng “hái đáu chợ quán” trong ánh mắt buồn bã của người chá hàng hoa. Hoa kiểng thì nhiều, gian hàng cũng nhiều, mà người đi mua hoa kiểng thì thưa vắng. Hàng hàng, lớp lớp nháng cháu mai vàng pháng Nam, đào Hà Nội để ngái buồn bã trong sự thánh cá khách qua đường.

Tôi mát gian hàng ở công viên Gia Định, người thanh niên khoảng 27 tuổi để ngá rao: “Mai mát cháu mái năm ngàn, mái năm ngàn, cháu nào cũng mái năm ngàn. Bán rá không á cho không! Bán rá không á cho không!” Chát thấy tôi nhìn vào gian hàng, anh hàng hoa ván vá: “Mua mai đi chá, mua mai đi anh. Giá này rá á m, em cứ bán bớt chá mán xe chá vá á thêm tíu xe”. Tôi mám cái hái: “Nếu còn để thì đem đi đâu?” Anh hàng hoa nói: “Cháu thì áy ái

đem v , bông thì m n xe đ rác đem đi đ . Mai nguyên cây này bán không h t ch v v nó i, sang năm bán ti p”.

Tôi h i: “Nhà em ở đâu? Năm nay bán khá h n năm ngoái không”. Anh hàng hoa c i bu n: “Em ch hàng ở Sa Đéc, Đ ng Tháp lên đây, bán không h t thì ch v . Năm nay bán ít h n năm ngoái, i ti n công tr ng, ti n m n xe ch đi lên đi xu ng r i”. Quan sát nh ng ch u mai vàng nhỏ nh cao kho ng năm t c anh chàng đang rao bán, tôi th y n u mua riêng cái ch u đ t nung cũng m t ít nh t năm ngàn đ ng r i. Ti c r ng hoa đã n h t và có đ u hi u s p r ng, mua v qua mừng M t ch c ch còn tr cái nhánh, nên sau khi l a ch n, đ n đo thì tôi quy t đ nh ra ch hoa “quý t c” đ ng Ph m Ngũ Lão (công viên 23-9) qu n 1.

Không khí mua bán hoa ki ng ở ch “quý t c” có ph n còn “thê l ng” h n m y n i tôi v a k . Ch ng lo i hàng hóa càng phong phú, càng nhi u, càng cao c p thì càng l m “b b àng” khi đ i đi n v i m t th c t phũ phàng: Ng i tiêu dùng không mua nên ng i bán l càng n ng.

Trong cái n ng gay g t c a Sài Gòn, c m t khu đ t kho ng h n vài trăm mét vuông l p l p hoa đào khô cong, cháy sém, hoa đ i thành màu nâu x n khô c ng bám trên t ng nhánh kh ng khiu. Có l th i ti t Sài Gòn năm nay quá nóng khi n đào không ch u đ c. Th y m t ông trung niên đang c m trên tay kho ng m i nhánh hoa đào còn chút chút n hoa, m i nhánh dài kho ng 6-7 t c, tôi ng c nhiên không hi u ở đâu ra lo i “đào tí hon” nh th , bèn ch y theo h i: “Anh i, anh mua đào đó bao nhiêu ti n v y?” Ông ta nhìn tôi, s m m t xu ng r i đi th ng không nói câu nào. Tôi ng c nhiên vì cái s s m s m b t l ch s k qu c c a ông ta. Đi t i thêm vài b c n a thì, tr i i, c đám đông m y ch c ng i đang nhao nhao tranh nhau v t nhánh m t đ ng to t ng nh ng cây đào mà ch hàng đã b , ch ch xe rác đ n thu đ n. H ch n nh ng nhánh còn sót lác đác n đào, b ngang r i c m t ng n m trên tay. Hèn gì đào nhánh nào nhánh n y ng n ng n. Hóa ra ông n t ng tôi th y ông ta đang “l m mót” hoa đào nh ng h i m a mai, nên t ý t c gi n đ i v i tôi.

Đây là lo i hoa đào dài t 1.3m tr lên, nhà v n b ng nguyên g c r r i dùng ny-lông b c riêng t ng cây m t ch vào Nam, nên khi không bán đ c, hoa héo, ch hàng b m c cho ng i đi “nh t hoa” tha h l a r i b ngang l y nh ng nhánh còn sót l i vài n hoa h ng h ng nh t nh t.

Hôm 23 T t, tôi nghe ng i bán nói đây là đào Nh t Tân Hà N i, mùa đào năm nay cũng là v cu i, vì làng đào Nh t Tân đã b gi i t a, nhà v n c tr ng thêm m t v đào t m b trong khu quy ho ch. Th ng hi u làng đào Nh t Tân n i ti ng trong các tác ph m c a T L c Văn Đoàn th i nh ng năm 30 ph i chng b y gi đang t ng phút l i tàn theo nh ng cành đào t i nghi p

n i này.

Sang năm, ng i Sài Gòn nói riêng, ng i dân Vi t Nam nói chung s không còn đ c th ng th c v r c r c a hoa đào Nh t Tân, và hình nh đào Nh t Tân ch còn đ ng i trong ký c??? Nghe nói, năm ngoái th tr ng hoa T t C n Th đã xu t hi n đào Trung Qu c. “Vi t Nam Trung Hoa núi li n núi, sông li n sông”, “v a là đ ng chí, v a là anh em” mà, thôi thì, có nh Nh t Tân ng i Vi t hãy ng m đào Trung Qu c (!)Cu i cùng, tôi cũng mua đ c m t ch u mai vàng “hoành tráng” mà giá có m t trăm ngàn đ ng, hai ch c hoa lay- n đ cao kho ng 1.3m giá 40 ngàn/ch c, th này lúc bình th ng ph i đ n 7-8 ch c ngàn/ch c. Tr a 30 r i, không h giá bán thì có n c đem v nhà “ăn”.

Tr a v , v a ăn c m v a xem kênh VTC c a nhà n c ta, th y m t MC nam còn tr nói gi ng Hà N i đang lạnh chanh “m m năm mi ng m i” qu ng bá, ca ng i làng đào Nh t Tân mà tôi mu n n i khùng, n u anh ta đang ngoài ch c tôi đã y cùi b p phang vào m t anh ta. Lý do t i sao tôi n i khùng thì b n nào đã đ c đ n trên ch c không c n tôi gi i thích thêm.

Bu i chi u, chen vào ch đ n ng p th vì ng i đông nh ki n c . Ông bà ta có câu: “Đói ngày gi cha, no ba ngày T t” cho th y t p quán ng i Vi t dù nghèo khó đ n c nào cũng ph i c mà s m s a đ ăn th c u ng đ y đ trong m y ngày T t c truy n. N u gia đình nào khá gi , ng i ta đã chu n b , s m s a th c ăn tr c đó c tu n tích tr vào t l nh, ch nh ng ng i không có ti n đ tr , ch lãnh l ng, ch th ng T t, ch đ th ... m i đi ch ngày 30 T t.

Đi ch ngày 30, m t là b n có th mua đ c s th c ph m th a (g i là đ d t) v i giá r mà b n hàng c bán t ng bán tháo đi đ còn k p v nhà làm mâm c cúng ti n ông bà; hai là b n s b “c t c” không th ng ti c vì ng i bán bi t r ng nh ng ai đi ch mua th c ăn vào gi này là b t bu c ph i mua mà không có s l a ch n nào khác, và tôi đã b r i vào tr ng h p th hai. Sau khi ch n mua m t cái b p c i Đà L t kho ng 1 ký và 5-6 trái cà chua cũng n ng ch ng y, cô ch s p hét giá hai món 65 ngàn đ ng (m c h n b p c i tím và cà chua nh p kh u bán trong siêu th Big C), tôi tr ti n cho cô mà có c m giác mình v a b m t “nhát chém chí m ng” b ng dao x t chu i (c dao lam là còn nh bé l m).

R i gian hàng rau c , tôi c chen l n sang gian hàng n i niêu đ l a mua m t cái n i đ t nh giá có m i m t ngàn đ ng. Kinh nghi m “S ng lâu lên lão làng” c a tôi cho th y khi mà th ng th c th t, cá, nem, ch , bánh tét, bánh ch ng... (nhà ng i quen) ngán đ n t n b ng h ng, thì món kho qu t v i tiêu h t trong n i đ t là “gi i pháp tuy t v i”, trong tr ng h p không đi ăn ch c đ c c đầu h t thì món “n i đ t” này là ti t ki m nh t. Bà ch s p t ra khó ch u, cái g t

khi th y tôi c choán ch trong gian hàng c a bà đ thông th , nh n nh tìm ki m cái n i nào đ c nung màu th t đ , cái n p nào đ y th t v a. Tuy nhiên, xét th y “t ng quan l c l ng” gi a đôi bên thì tôi có ph n “b th ” h n bà nên bà không dám quát tôi nh đã quát khách hàng khác. V nhà, b ra h n hai gi đ ng h đ t cho nó đen, đ ngu i r i x i n c mài 3D (t ng t nh phim 3D v y đó) cái n p n i, tôi m i hài lòng v i cái n p đ y v a v n nh ý.

G p cô bé hàng xóm, cô hí h ng khoe: “Em v a mua đ c bông đ p ngoài công viên Lê Văn Tám đ trang trí trong quán em nè ch . T c (qu t) trái néo h t tr n mà 5 ngàn m t ch u. Cúc vàng bông b b 10 ngàn 4 ch u, h ng đ ng cao h n 10 bông m t c p 10 ngàn. B a nay ra mua là giá r l m, đi s m quá ti n đầu mà mua cho đ ”. Tôi ch c i khen bông đ p, th y cô bé sao gi ng tôi h i nh quá ch ng.

Đêm giao th a, khi mà có r t nhi u ng i đang t p trung p trung tâm Sài Gòn vui c i ch đ i xem b n pháo hoa, hay d o ch i đ ng hoa Nguy n Hu lung linh, r c r ánh đèn màu sang tr ng; thì ngã t Hàng Xanh (đ ng Xô Vi t Ngh Tnh, đ ng Đi n Biên Ph), đ i ánh sáng l m , vàng v t c a vài ng n đèn đ ng, v n còn m t r ng hoa h ng đ ng, cúc đ i đóa vàng r c r , nhún nh y theo t ng c n gió th i qua nh mu n trêu ng i ng i ch . Cái dáng v co ro trong không khí lành l nh lúc n a đêm, ánh m t bu n bu n sâu th m đang nhìn mông lung ra xa c a nh ng ng i ch hàng hoa không có giao th a làm xao lòng b t c ai trông th y h . Ch có ng i bán, không có ng i mua. Tôi ch t nh đ n câu ca dao: “Ch chi u th a kh p chanh/ Nhi u cô gái đ p nên anh ph nàng”. Hoa th a, hoa p không ph i vì ng i ta “Th y lê quên l u, th y trăng quên đèn”, mà có l vì bây gi có quá nhi u ng i ph i ch t chịu ti t ki m t ng đ ng l gi ng nh cô bé hàng xóm c a tôi?!

Mùng 5 T t, sáng s m đ ng ph Sài Gòn v ng ng t, không khí trong lành. Tôi l y xe máy ch y bon bon lòng vòng h t các qu n đ “tr thù” nh ng ngày k t xe không đi đâu đ c. Các ti m buôn, quán xá hai bên đ ng năm nay khai tr ng mu n, còn r t nhi u c a hàng kéo c a s t im m. Vào ti m bán DVD đ ng Nguy n Hu có m i m y phút, tr ra th y m t m t cái kính bên trái c a xe (kính trái thì bán đ c, kính ph i ma nó mua). Lác đác th y m y qu n tên ch m t s ti m vàng đã m c a, kèm theo t m b ng đ ch to t ng “C m đ ” ló ra t n m t đ ng.